
CHRONICLE AND INFORMATION

Шановні колеги!

З початком 2012 року розпочалася підготовка останнього етапу європейської програми FP7, або 7th Framework Program – науково-технічної програми Євросоюзу, що сприяє проведенню наукових досліджень за чітко визначеними пріоритетними напрямками. Оголошуються і готуються останні конкурси, і в 2014 році на зміну FP7 прийде нова Рамкова програма підтримки досліджень та інновацій – Horizon 2020. Її назва відрізняється від низки попередніх (FP1–FP7), що відображає кардинальну зміну формату та пріоритетів. Важливо відзначити при цьому, що така суттєва зміна програм не є легкою для Європи, і тому її супроводжуватиме деякий «перехідний період»: у середині 2012 року (влітку) будуть оголошені останні конкурси FP7, а нові відбудуться лише у 2014 р. зі стартом Horizon 2020.

Як бачимо, прикінцеві конкурси FP7 набувають особливого значення. Закликаємо усіх, хто має намір співпрацювати з європейськими колегами, спробувати себе у конкурсах 2012 року. Так, наприклад, наразі оголошено новий конкурс FP7 у галузі ICT – INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGIES у якому є підрозділ "ICT for Health, Ageing Well, Inclusion and Governance" (FP7-ICT-2011-9). Зазначена, програма спрямована на інформаційні і комунікаційні технології, що вирішують потреби суспільства, зокрема, в галузі охорони здоров'я (діагностика, лікування, реабілітація, подовження тривалості життя та покращення його якості).

Влітку ж буде оголошено конкурси з напрямків HEALTH та ENVIRONMENT, але з досвіду участі у проектах Рамкових програм відомо, що готуватися до участі у конкурсі треба дуже завчасно – пошук партнерів і координатора наукового консорціуму може тривати кілька місяців. Зазвичай вважають, що час, відведений на конкурс, – це термін, потрібний на оформлення безпосередньо проектної пропозиції (тобто «паперів», бюджету тощо). Через це вже зараз доцільно вивчати оновлені Робочі програми, за якими оголошуватимуться конкурси, і приймати рішення – чи брати в них участь, у яких саме і з якими партнерами. І навіть якщо проектну пропозицію відхилено, але вона брала участь у такому конкурсі – це є безцінним досвідом міжнародного співробітництва, що стане запорукою майбутнього успіху!

У 2011 році Інститут молекулярної біології і генетики НАН України (ІМБГ НАН України) виграв європейський грант у 450 тис. євро: отримав фінансування проект Сьомої Рамкової Програми (7th Framework Program, FP7) «ЗМІЦНЕННЯ СПІВПРАЦІ МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ В ГАЛУЗІ МОЛЕКУЛЯРНОЇ БІОМЕДИЦИНИ» (COMBIOM), у якому інститут є координатором. Проект був поданий на спеціальний конкурс, що проводився лише 2 роки (2010–2011 рр.) і був спрямований на розширення Європейського дослідницького простору (European Research Area, ERA) за рахунок виявлення найперспективніших наукових центрів у країнах – сусідах Євросоюзу, надання їм можливостей для швидкого розвитку та набуття ролі лідерів у своїй країні і рівноправних партнерів для європейських наукових досліджень – акронім конкурсу ERA-WIDE. Всього на цей конкурс було подано від України 53 проектні пропозиції, і тільки 7 з них відібрані для фінансування. COMBIOM – єдиний український проект ERA-WIDE у галузі наук про життя. Вичерпну інформацію розміщено на сайті: www.combiom-fp7.org.

Проект передбачає залучення ІМБГ НАН України як одного з найкращих наукових центрів у галузі молекулярної біомедицини в Україні, що має великий потенціал для розвитку, до ERA. Це перспектива ще тіснішої співпраці з європейською науковою спільнотою, проведення досліджень на найвищому європейському рівні. Дуже важливо для цього скоординувати наукові напрями, що фінансуються Єврокомісією (ЕС) і напрями досліджень українських учених в галузі молекулярної біомедицини. Інститут має також виступити лідером своєї галузі, який буде опікуватися підвищенням участі України у європейських наукових проєктах, поширювати інформацію про FP7 та свій досвід міжнародної співпраці з європейськими колегами.

Підтримка іноземних партнерів дозволить інституту стати більш вагомим як на європейському рівні, так і в Україні. Фінансування ЕС спрямоване перш за все на розширення можливостей інституту як потенційного рівноправного члена міжнародних консорціумів у великих наукових проєктах FP7 та розробку стратегії подальшого розвитку біомедичних досліджень в ІМБГ НАН України, узгоджених зі світовими тенденціями та науковими напрямками, що визнані пріоритетними для Євросоюзу.

Для виконання цих задач неоціненним є досвід міжнародної співпраці та ведення європейських проєктів наших іноземних колег з установ – партнерів ІМБГ НАН України у проєкті COMBIOM: це ІНСТИТУТ ГЮСТАВА РУССІ (Франція) та МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ МОЛЕКУЛЯРНОЇ І КЛІТИННОЇ БІОЛОГІЇ (Польща). Обидва інститути є лідерами в галузі молекулярної біомедицини у своїх країнах, мають неабиякий досвід ведення наукових досліджень в ERA, підвалини співпраці з цими європейськими установами закладені здавна у численних спільних дослідженнях і міжнародних проєктах.

Але виконання проєкту передбачає також підвищення ролі ІМБГ в розвитку фундаментальних основ біомедицини, а також підвищення соціальної ролі цього наукового напрямку в Україні, створення умов для взаємної зацікавленості вчених та суспільства у результатах цих досліджень. Так, коштами гранту заплановано, з одного боку, заохочення науковців до публікування у найпрестижніших світових наукових виданнях, обмін досвідом роботи з іноземними колегами, проведення наукових конференцій. З іншого ж боку, в планах також проведення серії лекцій для широкого загалу, видання науково-популярних публікацій, участь у різноманітних виставках, запрошення журналістів на конференції, що проводяться, і скликання спеціальних круглих столів для преси з метою обговорення ролі науки в суспільстві, вивчення потреб споживачів результатів біомедичних досліджень – медиків, пацієнтів, а також популяризації науки в широких масах.

На найближчі три роки ІМБГ НАН України має важливе завдання – використати досвід партнерів як координаторів європейського рівня, довести ЕС свою спроможність бути активними учасниками конкурсів науково-технічних програм ЕС, створювати міжнародні консорціуми для біомедичних досліджень, вигравати гранти та чітко вести проєкти, а також максимально доводити результати своїх досліджень до рівня актуальних потреб суспільства, підвищуючи соціальну значущість науки у своїй країні.

*Координатор проєкту:
директор ІМБГ НАН України,
академік НАН України Г. В. Єльська*

*Менеджер проєкту:
вчений секретар ІМБГ НАН України Я. Р. Міщук*